

کتابخانه دانش بنیان ای دست ساز

کل گیری یک شرکت دانش بنیان در حوزه فناوری های الکترونیک و کامپیوتری

ای الکترونیکی و کامپیوتری

www.ketab.ir

آرژوهای دست ساز

مادران تکامل گیری یک شرکت دانش بنیان
در حوزه فناوری های الکترونیک و کامپیوتری

تحقیق و تدوین: میلاد حسینی

سرشناسه: حبیبی هوجقان، میلاد، ۱۳۷۲-
 عنوان و نام پدیدآور: آرزوهای دست‌ساز؛ روایت داستانی از شکل‌گیری شرکتی دانش‌بنیان در
 حوزه فناوری‌های الکترونیکی و کامپیوتری / تهیه واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی
 انقلاب اسلامی، مصاحبه میلاد حبیبی هوجقان؛ نگارش میلاد حبیبی هوجقان.
 مشخصات نشر: تهران، راه‌یار، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص. (مصور بخشی رنگی).
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۸۹-۰۶-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: نمایه-
 عنوان دیگر: روایت داستانی از شکل‌گیری شرکتی دانش‌بنیان در حوزه فناوری‌های الکترونیکی و کامپیوتری.
 موضوع: کارآفرینی -- ایران -- داستان
 موضوع: Entrepreneurship -- Iran -- Fiction
 موضوع: شرکت پویا فناوران کوثر
 موضوع: کارآفرینی -- ایران -- مصاحبه‌ها
 موضوع: Entrepreneurship -- Iran -- Interviews
 شناسه افزوده: دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی. واحد تاریخ شفاهی
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸/۲۴۴/ح/ HB۶۱۵
 رده‌بندی دیوپی: ۳۳۸/۰۴۰۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۲۶۷۹۲

آرزوهای دست‌ساز

مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

تهیه شده در واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

- تحقیق و تدوین: میلاد حبیبی
- تدبیر هنری: رسول خسرویگی
- دبیرانتشار: گروه ویراستاران گنج: نرجس توکلی لشکرجانی
- امور فنی چاپ: امیرحسین کریمی
- ناشر: راه‌یار
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۸۹-۰۶-۹
- تعداد کاپی: ۲۰۰۰ نسخه
- چاپ: هشتم، ۱۴۰۱
- قیمت: ۴۰,۰۰۰ تومان

دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی:

- تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۰، حسینیه هنر
- مشهد، خیابان مدرس، کوچه مدرس ۲، پلاک ۱۰، حسینیه هنر
- قم، خیابان معلم، بین معلم ۱۲ و میدان روح‌الله، پلاک ۱۳۱

تلفن: ۰۲۱۴۲۷۹۵۴۵۴
 ۰۲۳۲۸۶۷۹۵۷۲
 ۰۲۵۲۷۷۴۶۴۹۰
 @RaheYarPub
 www.RaheYarPub.ir

www.AmmarYar.ir
 www.VaKetab.ir

برخی برآوازه‌ها:

- یانوق کتاب: ۰۲۵۳۱۰۷۷
- کتاب فردا: ۰۲۵۳۷۷۴۶۹۲
- بخش کتاب‌رسان: ۰۵۱۳۷۳۳۳۳۳۳
- بخش کتاب‌پردازان: ۰۵۱۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰
- یانوق کتاب آسمان: ۰۳۱۳۳۳۳۳۰۱۱۷
- شهید کاظمی: ۰۲۵۳۷۸۴۰۸۴۴
- به نشر: ۰۲۱۸۸۹۶۰۴۶۶
- بخش فدک: ۰۹۱۲۷۵۰۶۱۹۱
- کتاب طُرفه: ۰۹۳۳۵۲۴۴۴۱۶
- کتابستان معرفت: ۰۲۱۳۳۳۵۰۰۷۲

۷	مقدمه
۱۵	پیشواز
۲۱	ناسازگار و بازیگوش
۳۱	رفاقت و رقابت
۳۷	دانشکده فیزیک
۴۵	دفتر بسیج
۵۳	شورای صنفی
۶۱	در جست و جوی ایده
۷۱	تأسیس شرکت
۷۹	مجتمع کوثر
۸۷	ورق برگشت
۱۰۱	سرمایه‌گذار
۱۱۷	سنگلاخ شراکت
۱۲۵	سورتر خیار
۱۳۱	آینده روشن
۱۴۲	منابع
۱۴۳	ضمیمه
۱۸۱	یادداشت ناشر

مقدمه

«قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام: الْعِلْمُ سُلْطَانٌ مَنْ وَجَدَهُ صَالِحًا بِهِ وَمَنْ لَمْ يَجِدْهُ صَالِحًا عَلَيْهِ.»^۱
دانش، سلطنت و قدرت است. هر که آن را بیابد پیروز شود و هر که آن را نیابد مغلوب گردد.

اینک بعد از گذشت چهل سال از پیروزی انقلاب اسلامی و در طلیعه فصل جدیدی از حیات این بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب معاصر، نسل جدید چگونه باید با حراست از اصالت و کرامت خود، پا به میان عمل بگذارد و بار دیگر جهاد بزرگی برای ساختن ایران اسلامی آغاز کند؟

«عزیزان، نادانسته‌ها را جز با تجربه خود یا گوش سپردن به تجربه دیگران نمی‌توان دانست. دهه‌های آینده، دهه‌های شماست و شما باید که باید کارآزموده و پُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید و آن را هر چه بیشتر به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحناfade) است، نزدیک کنید. برای برداشتن گام‌های استوار در آینده، باید گذشته را درست شناخت و از تجربه‌ها درس گرفت.»^۲ گذشته‌ای ارزشمند و تجربه‌هایی گرانبها که می‌توان به آنها تکیه کرد و با امید، به سمت آینده

۱. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۱۹.

۲. بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، ۲۲ بهمن ۱۳۹۷.

موعود پیش رفت؛ آینده‌ای که به استناد «أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»^۱، بی‌گمان وراثتش با صالحان است.

اما سؤال اینجاست که این گذشته ارزشمند و تجربه‌های گران‌بها باید در چه قالبی و مطابق با کدام دستورالعمل ثبت، فراوری و روایت شود؟

«تاریخ شفاهی پیشرفت» به دنبال پدیدارکردن پیوندی بین دستاوردها و آرمان‌های انقلاب اسلامی و ثبت و روایت تجارب جنبش‌های پیش‌ران است. این پیشرفت، ضمن بهره‌برداری از امکانات و ظرفیت‌های دنیای جدید و بر مبنای گفتمانی ضداستبدادی و ضداستعماری، با درهم‌شکستن وابستگی‌ها و دنباله‌روی‌های کورکورانه، به دنبال شکوفایی فضایل انسانی و تحقق حیات اسلامی است. این نوع زیستن با تقوا، تعهد، اخلاق و تزکیه نفس همراه است و با تهاجم ظلم‌ها، شرک‌ها، انحراف‌ها و الحادها سرجدال دارد. وقتی سخن از پیشرفت به میان می‌آید، زوایای مختلف و متعددی مدنظر است. از پیشرفت‌های صنعتی، پزشکی، موشکی، فضایی، هسته‌ای، نانو و... گرفته تا اقدامات و دستاوردهایی که در عرصه مدیریت و دیپلماسی وجود دارد، در این دسته‌بندی قرار می‌گیرند. متأسفانه پرداختن به این راهبرد، در سال‌های متمادی به شکل عجیبی مغفول مانده و به «هویت‌زدایی» و «تاریخ‌شویی» پُرمخاطره بدل شده است.

به فرموده امام خمینی رحمته‌الله علیه، «شاخصه توسعه غرب، هدم انسانیت و انحطاط اخلاق»^۲ و «ویژگی پیشرفت انقلاب اسلامی، التزام به معنویت و ایمان به خدا است»^۳. لذا تاریخ شفاهی پیشرفت در صدد طرح دین و دنیا در کنار هم و بنیادنهادن الگوی نوینی از آرمان‌خواهی الهی و آبادانی اجتماعی است؛ روایت بدیعی از حرکت‌های پُرشتاب و جهادی که ذیل گفتمان معنویت، عدالت و استقلال معنا پیدا می‌کنند و از تمام توسعه‌طلبی‌های ضدانسانی و جنگ‌طلبانه که آغشته است به سودگرایی و منفعت‌طلبی، بَرخ‌زدند.

اما در این میان چند سؤال دیگر به ذهن می‌آید: چه تعداد از پیشرفت‌ها و

۱. سوره انبیا، آیه ۱۰۵.

۲. ۲۱ خرداد ۱۳۵۸.

۳. ۲۸ بهمن ۱۳۵۷.

دستاورد‌های ملی و جهانی کشورمان را به خاطر داریم؟ چند تن از دانشمندان و نخبگان کشورمان را می‌شناسیم؟ آیا تا به حال روایتی از شجاعت و پاک‌دستی و خدمات مدیران و مسئولان دل‌سوز و پیش‌ران کشورمان خوانده‌ایم؟ آیا تاکنون تاریخچه صنایع و کارخانجاتمان را مرور کرده‌ایم؟ آیا می‌توانیم تعدادی از کارآفرینان و صنعتگران کشورمان را نام ببریم؟ آیا صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان را می‌شناسیم و سرگذشتشان را شنیده‌ایم؟

پاسخ به این سؤالات تا حدودی نسبت ما با پیشرفت‌ها را روشن می‌کند. نداشتن شناخت و آگاهی ما از آثار، عناصر و وقایعی که برای کشورمان منشأ و مولد قدرت‌اند، حکایت از وضعی نامطلوب و وخیم دارد؛ وضعی که بیانگر بی‌توجهی ما به شرایط گذشته و جایگاه فعلی کشورمان است.

از سوی دیگر، در فضای رسانه‌ای آنچه تاکنون در مواجهه با جنبش‌های پیش‌ران رخ داده است، خوانشی خبری و گزارش‌گونه بوده که عموماً متأثر از رویکردهای تبلیغاتی و آماری، به گزاره‌ای نخ‌نما و نمایشی تقلیل پیدا کرده است. لذا تمام پیشرفت‌ها و دستاوردها به پیوست فرهنگی و قدرتمندی که فراتر از رویکردهای رسانه‌ای باشد بیانگر دارند. این رویکرد باید در سطحی کلان‌تر جامعه را با خود همراه و مؤلفه‌های پیشرفت را در هم‌زیستی با گزاره‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، معنا کند. تاریخ شفاهی پیشرفت، نقش بخشی از این پیوست فرهنگی را ایفا می‌کند؛ پیوستی که می‌خواهد پیشرفت را به نفع مردم و مردم را به نفع پیشرفت تفسیر کند.

همچنین تاریخ شفاهی پیشرفت به دنبال پیوند تخصص و تعهد است. بر همین اساس است که امیرالمؤمنین علیه السلام در بیانی می‌فرمایند از دانشمندان و صاحبان علم پیمان الهی گرفته شده است که تخصص و دانش خود را در خدمت ایجاد توازن و مبارزه با اختلاف‌های طبقاتی قرار بدهند و برپُر خوری ظالم و گرسنگی مظلوم ساکت ننشینند.^۱ این یعنی دانش و پیشرفت در نگاه دینی کاملاً با آرمان‌های انقلاب اسلامی ممزوج و آمیخته و به مثابه ابزاری است که می‌توان از آن برای استقرار عدالت و مبارزه با ظلم، تبعیض، نابرابری و ایجاد

۱. نهج البلاغه، خطبه شمشقیه.

روحیه امید و بالندگی و جهاد بهره برد.

اما درباره کتاب پیش رو، این اثر روایتی است از شکل‌گیری شرکتی دانش‌بنیان در حوزه فناوری‌های الکترونیکی و کامپیوتری به دست چند جوان. نگارش این کتاب در آغازین روزهای سال ۱۳۹۸ در حالی به پایان می‌رسد که براساس بسیاری از تجربه‌های پرهزینه و زیان‌بار، حتی جریان‌های غرب‌گرا نیز دیگر به این نتیجه رسیده‌اند که تنها راه فائق‌آمدن بر کاستی‌ها و مشکلات، نه برقراری رابطه با بیگانه، بلکه توجه به توان و ظرفیت‌های داخلی است. بر همین اساس، ما نیز به دنبال جبران عقب‌ماندگی‌ها، با توان مضاعفی شروع به ثبت و روایت تجربه‌ها، کش و قوس‌ها و فراز و فرودهای ریز و درشت پیش‌رونده انقلاب اسلامی در قالب تاریخ شفاهی پیشرفت کردیم.

علاوه بر این، کتاب پیش رو اگرچه با هدف روایت پیشرفت نگارش شده است، اما می‌توان آن را تجربه‌زین‌ت‌های از جنبش دانشجویی نیز قلمداد کرد که مجال برای خلق فرصت‌های جدید پیدا کرده است؛ جنبشی که علی‌رغم تمام ظرفیت‌ها و کارکردهایش، بنا به دلایل مختلفی چون نبود روایت و تولید هویت، تاکنون جایگاهش شناخته نشده است. روایت به مثابه نجات‌دادن و ماندگار کردن است، چراکه نبود روایت، نگفتن نیست بلکه نابود کردن است. بنابراین ثبت نکردن تجارب جنبش‌های دانشجویی می‌تواند به ناکارآمدی و هویت‌زدایی این نهاد ارزشمند بینجامد.

هم‌زمان با روزهایی که به‌تازگی وارد تحقیق در حوزه تاریخ شفاهی پیشرفت شده بودم و دستاوردهای کشورمان را رصد می‌کردم، به توصیه یکی از دوستان، به برنامه‌ای که در مسجد زینبیه تهران برگزار می‌شد، دعوت شدم. آقای «حسین توحیدی» را برای اولین بار آنجا ملاقات کردم. ایشان برای ارائه فعالیت‌ها و انتقال تجربیاتش به جوانان و دانشجویان منطقه، به مسجد دعوت شده بود. حدود یک ساعت و نیم درباره شرکت پویافن‌آوران کوثر که خودش مدیرعامل آن بود، توضیحاتی ارائه کرد. بعد از پایان برنامه، اگرچه دوروبرش شلوغ بود اما با زحمت خودم را به ایشان رساندم. در اولین برخورد زود بود که

بخواهم حرفی از تاریخ شفاهی پیشرفت به میان بیاورم. شماره تماسی خواستم و قول مصاحبه کوتاهی را گرفتم تا بیشتر با او و شرکتشان آشنا شوم. پس از آن ملاقات، با کمی جست و جوی اینترنتی متوجه شدم دستگاه‌هایی که تولید کرده‌اند، علاوه بر کاهش آمار تخلّفات رانندگی و تلفات جاده‌ای، توانسته در جشنواره بین‌المللی خوارزمی مقام اول را کسب کند. فعالیت این شرکت هم از نظر علمی و فنی برجسته بود و هم نیت و هدف مسئولان برای به ارمغان آوردن آرامش و نجات جان مردم، ثابت می‌کرد که روایت سرگذشت آنها با پیش‌فرض‌های تاریخ شفاهی پیشرفت مطابقت دارد.

پس از گفت‌وگوی اولیه با آقای توحیدی، با موافقت اعضای هیئت‌مدیره شرکت، مصاحبه‌ها شروع شد. دوستان همیشه درگیر کارهای شرکت بودند و لابه‌لای مشغله‌های کاری، جلسات مصاحبه ترتیب داده می‌شد. گاهی اوقات هم سفرهای کاری و پیش‌آمدن پروژه‌ها، جلسات مصاحبه را به تعویق می‌انداخت. در این میان، مهم بودن نتیجه کار، آنها را دچار تردید می‌کرد که طبیعی هم بود. نه من، نه آنها دقیقاً نمی‌دانستیم که نتیجه و خروجی این مصاحبه‌ها چه خواهد شد؛ ما بر اساس فهم متقابل و فضای تعاملی و سازنده‌ای که ایجاد شده بود، بعد از گذشت چهار ماه، مصاحبه‌ها به سرانجام رسید. آنچه پیش‌روی شماست حاصل ۲۵ ساعت مصاحبه است با آقایان: حسین توحیدی، محمود نوغانی، علیرضا سجودی، محمدامین کاویانی و حامد امینی، اعضای هیئت‌مدیره و افراد مؤثر شرکت پویافن‌آوران کوثر. علاوه بر این، مصاحبه‌ای تلفنی نیز با جناب آقای حمید کاظمی صورت گرفت. ایشان نیز در شکل‌گیری شرکت کمک‌های شایانی داشته است.

پس از پایان گفت‌وگوها، صوت مصاحبه‌ها، به متن تبدیل شد و نوبت به مسئله اصلی، یعنی تدوین متن رسید. پیش از شروع تدوین، تعداد زیادی از آثار داخلی و خارجی را بررسی کردم تا ساختار پیاده‌سازی شده از کیفیت مطلوبی برخوردار باشد. رجوع به آثار موجود ثابت می‌کرد که متأسفانه نمونه‌های داخلی نسبت به نمونه‌های خارجی از لحاظ کمیت و کیفیت در سطح پایین‌تری قرار دارند. طبیعی بود که ورود به این حوزه ناشناخته مشکلات و چالش‌های متعددی در برداشته باشد، اما در نهایت تصمیم بر این

شد ضمن حفظ استناد متن، ماجرای چگونگی به وجود آمدن شرکت از زبان دانشجویی روایت شود که برای مدت کوتاهی با هدف گذراندن دوره کارآموزی در این شرکت حضور پیدا می‌کند. روند روایت ماجرا و تمام اسامی نام برده شده در کتاب، مطابق با واقعیت است. برخی اتفاقات حاشیه‌ای از جمله خلق شخصیت کارآموز، تلاشی است برای حفظ انسجام و افزایش جذابیت متن، با این توضیح که به هیچ وجه دخل و تصرفی در اصل رخدادها و نقل قول‌ها انجام نشده است. همچنین در بیان ماجرا، با توجه به اهمیت سابقه تربیتی و پرورشی اعضای شرکت، به گوشه‌ای از دوران کودکی و دانشجویی آنها نیز اشاره شده است.

قطعا به ثمرنشستن این اثر و پیمودن چنین مسیر پُریچ و خمی بدون راه بلد، برای همچون منی که در این حوزه تازه کار بودم، غیرممکن به نظر می‌رسید؛ اما پشتیبانی و همکاری یکلیک دوستان عزیزم در دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی، پیمودن این مسیر دشوار را سهل و آسان نمود و موجب شیرینی و خاطره‌انگیزی آن شد. باید ابرار کنم طرح تاریخ شفاهی پیشرفت که این کتاب ذیل آن تعریف می‌شود، با ابتکار مسئولان محترم مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی، خصوصاً برادر مسعود ملکی موجودیت پیدا کرده است. ایشان در به نتیجه رسیدن این اثر سهم بزرگی دارند، لذا وظیفه خود می‌دانم از همکاری و اعتمادی که به این جانب کردند تشکر کنم. برای به ثمرنشستن این کتاب از راهنمایی‌ها و حمایت‌های بسیاری از دوستان و همراهان بهره‌مند شدم. جناب آقای مرتضی انصاری زاده با ارائه نظر کارشناسی و سرکار خانم نرجس توکلی با ویرایش متن و بیان نکات نگارشی و تدوینی، به پُربارتر شدن اثر کمک کرده‌اند که از این دو بزرگوار سپاسگزارم. در پایان، به رسم ادب از تمام کارکنان محترم شرکت پویان‌آوران کوثر، مخصوصاً اعضای هیئت مدیره، به پاس اعتمادشان و وقتی که در اختیارم قرار دادند قدردانی می‌کنم.

امید است این تلاش اندک و قلم ناپخته، علی‌رغم تمام کاستی‌هایش، گوشه‌ای

از تلاش، ابتکار و خلاقیت جوانان ایرانی را به نمایش بگذارد و چراغی باشد برای کسانی که در مسیر تکمیل و تثبیت پیشرفت ایران اسلامی گام می‌نهند.

إِلَهِ فَلَكَ الْحَمْدُ أَبَدًا أَبَدًا دَائِمًا سَرْمَدًا يَزِيدُ وَلَا يَنْبِيدُ كَمَا نُحِبُّ وَتَرْضَى.

میلاد حبیبی

بهار ۱۳۹۸

www.ketab.ir